KÜLTERÜLETI VAGYONVÉDELEM

A mezőgazdasági termelésre szolgáló területeken tavasztól késő őszig megnőhet a vagyon elleni bűncselekmények száma. A megelőzés érdekében a tulajdonosok előzetes időbeosztás alapján ellenőrizhetik területeiket, hogy azok sokáig ne maradjanak felügyelet nélkül, emellett kérhetik a településeken működő polgárőrök, mezőőrök, halőrök, tanyagondnokok, vadászok segítségét is.

Ha gyanús személyek mozgását észlelik, figyeljék meg azok kinézetét (magasság, öltözet, járás, hajszín, egyedi ismertetőjegyeit /pl. hegek, tetoválások/, jegyezzék fel a gépjármű rendszámát, típusát, színét, útirányát - ezzel is segítve a rendőrség munkáját.

Lehetőség szerint ellenőrzött gazdaboltokban vásárolják meg a vetőmagokat és vegyszereket. Ha egyesek gyanúsan olcsón kínálnak megvételre ilyen termékeket, felmerülhet, hogy nem legális úton jutottak azokhoz.

Az értékek védelme érdekében az előerős őrzést legeredményesebb különböző vagyonvédelmi eszközökkel kombinálni.

Ilyen lehet a **mini GSM rezgés-** vagy **mozgásérzékelő.** Ez a gyufásdoboz méretű, mintegy 5 méter hatósugarú riasztó mozgás vagy rezgés észlelésekor rejtett módon jelez, azaz addig hívja sorban a behelyezett SIM kártyán lévő telefonszámokat, amíg nem fogadják a hívást. Egy feltöltéssel több napig, hálózatra vagy napelemmel töltött akkumulátorra kötve színte korlátlan ideig működik. Kifejezetten alkalmas külterületen hagyott gépek, eszközök (pl. „rotakapa", szivattyú, pótkocsi) védelmére, de használható tanya, vagy magtár ajtajára, ablakára illetve mezőgazdasági vontatóra, kombájnra, pótkocsira rögzítve is.

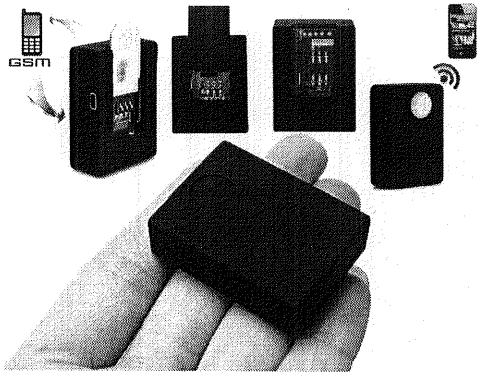

A **vadkamerát** alapvetően vadállatok megfigyelésére tervezték (időjárásálló és tartós készülék), de a betakarításra váró termény, külterületen hagyott berendezések figyelésére, védelmére is kiválóan alkalmas. Mozgás esetén fényképet vagy videofelvételt készít, GSM hívást kezdeményez a beállított mobilszám(ok)ra, és akár továbbítja is az elkészített képet.

A MENTŐK, A RENDŐRSÉG ÉS A KATASZTRÓFAVÉDELEM (Tűzoltóság) egyetlen számon elérhetők

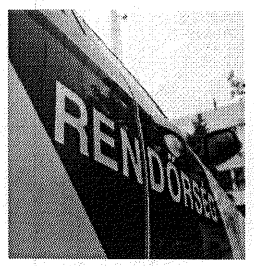

Mi történik, ha hívta a 112-t?

Az Ön hívását egész Európában szakképzett diszpécser fogadja, aki vagy közvetlenül koordinálja az esetet, vagy átkapcsol a leginkább releváns szervezethez (ami tipikusan a mentők, a katasztrófavédelem vagy a rendőrség). A diszpécserek általában több nyelven is fogadni tudják a hívásokat, ami különösen előnyös, ha valaki külföldi tartózkodása alatt hívja a 112-t.

Hívja a 112-t a mentők, tűzoltók vagy rendőrök beavatkozását igénylő helyzetekben, például ha súlyos közlekedési baleset tanúja, egy lángokban álló épületet lát, vagy észreveszi, hogy épp betörnek egy házba! Mindig adja meg nevét, címét és telefonszámát! A hívó azonosításával elkerülhető, hogy az egyazon eseményhez kapcsolódó hívások több riasztáshoz vezessenek.

NE hívja a 112-t, ha forgalmi információkat, időjárásjelentést, vagy egyéb, általános tájékoztatást szeretne kapni! Az indokolatlan hívások túlterhelhetik a rendszert, veszélybe sodorva azoknak az életét, akik valóban a készenléti szervek segítségére szorulnak. A készenléti szintet a fals hívások is rontják, továbbá különböző súlyú jogsértések is megvalósulhatnak az ilyen jellegű hívásokkal.

Ha véletlenül tárcsázta a 112-t, ne tegye le! Mondja meg a diszpécsernek, hogy minden renden van, különben megtörténhet, hogy a készenléti szervek szükségtelen akcióba kezdenek.

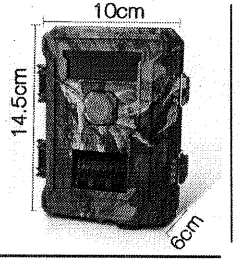

NEMZETI BŰNMEGELŐZÉSI TANÁCS

Szolgálunk és Védünk

BÁCS-KISKUN MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
6000 Kecskemét, Batthyány utca 14.
Tel.: 06-76 513-300
E-mail: bacsmrfk@bacs.police.hu

BÉKÉS MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
5600 Békéscsaba, Bartók Béla út 1-3.
Tel.: 06-66 523-700
E-mail: bekesmrfk@bekes.police.hu

CSONGRÁD MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
6722 Szeged, Kossuth Lajos sgt. 22-24.
Tel.: 06-62 562-400,
E-mail: ugyelet.csongradmrfk@csongrad.police.hu

HAJDÚ-BIHAR MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
Cím: 4024 Debrecen, Kossuth u. 20.
Telefon: 52/516-400
E-mail: hajdumrfk@hajdu.police.hu

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
5002 Szolnok, Baross utca 39.
Tel.: 06-56 501-600
E-mail: jaszmrfk@jasz.police.hu

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
Cím: 4400 Nyíregyháza, Bujtos u. 2
Telefon: 42/524-600
E-mail: szabolcsmrfk@szabolcs.police.hu

IMPRESSZUM

KIADÓ:
BÉKÉS MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

FELELŐS KIADÓ, FŐSZERKESZTŐ:
CSONGRÁD MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

SZERKESZTETTE:
CSONGRÁD MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG BŰNMEGELŐZÉSI OSZTÁLY

NYOMDA ÉS TERJESZTÉS:
MAGYAR POSTA ZRT.

A kiadvány a **BELÜGYMINISZTÉRIUM** és a **NEMZETI BŰNMEGELŐZÉSI TANÁCS** támogatásával készült.

PUSZTÁN HATAN

Hat megyés pusztázó

RENDŐRSÉG POLICE

AB-szélkerék szerepe a Magyar Alföldön • Szántó Szabolcs Számos Kornélia • Rendőrkapitányságok • Szabadtéri bűnmegelőzés Orjahegyen • A Nemzeti Parkban

Tisztelt Olvasó!

Ön a „Pusztázó Hírmondó" ingyenes személy- és vagyonvédelmi kiadvány immár 3. lapszámát tartja a kezében, mely kiadvány a „Pusztán hatan – hat megye összefogása az alföldi időskorúak biztonságáért" elnevezésű, a Belügyminisztérium és a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács által támogatott nyertes bűnmegelőzési pályázat egyik fontos programeleme.

Ma már kevesen tudják, hogy a *pusztázó, pusztabíró, mezőbíró* a XIX. század végéig a városoktól és falvaktól távol eső, különálló pusztákon igazgatási és igazságszolgáltatási funkciókat ellátó tisztség volt. Ezt a feladatot napjainkban a körzeti megbízotti rendőri szolgálatot ellátók végzik. Célunk, hogy az ő munkájukhoz is segítséget nyújtva, e kiadványon keresztül hívjuk fel a lakosság figyelmét a bűncselekmények megelőzésének, az áldozattá válás elkerülésének lehetőségeire – kapcsolódva az aktuális tavaszi- nyári mezőgazdasági munkálatokhoz.

Ezen szándékunk megvalósítása érdekében a **Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok** valamint **Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság** összefogott, és pályázati keretek között egy összetett bűn- és baleset-megelőzési programot hozott létre.

Üdülők, kiskertek, hétvégi házak biztonsága

Az Alföldön nagyon sok üdülőterület, kiskertes külterületi településrész található. A tulajdonosok az itt tartott mezőgazdasági kisgépeket, szerszámokat, szivattyúkat, termelőeszközöket, személyes dolgokat, műszaki cikkeket (TV, rádió, ruhanemű, élelmiszer. . .) általában nem viszik haza, azok a következő látogatásig őrizetlenül maradnak. A bűnözők is tisztában vannak ezzel, így számítani lehet az alkalmi lopások (például elől hagyott, illetve záratlan helyen tartott anyagok, eszközök esetében), valamint az ingatlanokba történő behatolási kísérletek, betöréses lopások számának növekedésére.

Az ingatlanba való bejutás megakadályozása érdekében mindenekelőtt az ajtókat, ablakokat kell megfelelő zárszerkezetekkel (akár többel, ezek közül az egyik legyen biztonsági zár), illetve biztonsági ráccsal ellátni. A pinceablaktól a külső padlásajtóig, a szivattyúaknától a szerszámtárolóig mindent érdemes ily módon védeni. A létrát sem szabad az udvaron hagyni, felkínálva ezzel a padlásajtón vagy az emeleti ablakon keresztül való behatolás lehetőségét. A mozgásérzékelők, riasztóberendezések felszerelése is növelheti a biztonságot, ajánlott megvizsgálni ezek beszerelésének lehetőségét is.

A vízparti üdülőkben pihenőknek is figyelni kell a biztonságra, ezért érdemes egyeztetniük, hogy a strandolás ideje alatt a társaságból ki maradjon a nyaralóban, vagy hogy együttes távozás esetén a lezárt ingatlan kulcsai hol helyezhetők el biztonságosan.

Mi a véleménye lakókörnyezete közbiztonságáról?

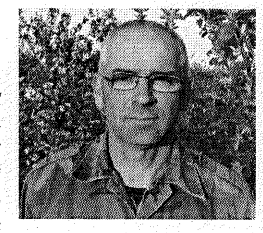

Madari Andor (49) gazdálkodó,
Lakitelek (Bács-Kiskun megye)

„25 éve gazdálkodom, szőlő- és gyümölcstermesztéssel, szántóföldi növényekkel, állattartással foglalkozom, életvitelszerűen élek a tanyán. Lakitelek közúti és vasúti csomópont, nagy az átmenő forgalom, de a közbiztonság jónak mondható. Sajnos azért előfordulnak kisebb vagyon elleni bűncselekmények, különösen az üdülőterület téli időszakban lakatlan házai, a mezőgazdasági területek veszélyeztetettek. A külterületen tartott állatok is a bűnözők célpontjává válhatnak, néhány éve több tehenemet lopták el. Azóta nagytestű kutyákat tartok, riasztórendszert építettem ki. Településünkön a rendőrséggel szorosan együttműködik a polgárőrség, melynek én is tagja vagyok. Kiemelten járőrözünk a falu nagy kiterjedésű üdülőterületén és a tanyavilágban, ahol jelentős szerepük van a lovas polgárőröknek is. Mindemellett folyamatosan tudatosítani kell az emberekben, hogy kellő odafigyeléssel saját maguk tehetnek a legtöbbet biztonságuk érdekében."

Mit nyújt a pályázat?

Az Alföld (Duna - Tisza köze és a Tiszántúl) már említett hat rendőr-főkapitányságának bűnmegelőzési munkájában évek óta kiemelt figyelmet kap a külterületen, a kisebb lakosságszámmal rendelkező apróbb településen élők, különösen az időskorúak szubjektív biztonságérzetének növelése. Ennek érdekében a rendőri egységek kezdetben önállóan tevékenykedtek, majd egyre bővebb körben – három majd négy megye – fogtak össze, hogy egységes prevenciós programokkal támogassák a köz biztonságát. Mára – az országban egyedülálló módon – ez az összefogás hatmegyésre bővült, egységes prevenciós programokat, képzéseket, lakossági fórumokat, kiadványokat, rádióinterjúkat, közlekedésbiztonsági projektelemeket is magába foglalva. A következő hetekben, hónapokban több helyen is találkozhatnak azon munkatársainkkal, akik a „Pusztán hatan" program végrehajtóiként közösen tesznek az ÖNÖK BIZTONSÁGA ÉRDEKÉBEN!

Vincze Mihályné (64) nyugdíjas, gyulai lakos (Békés megye)

„Közel 40 éve lakom itt a tanyán, ami körbe van kerítve, és kutyákkal is védem értékeimet. Bűnesetek itt nem nagyon fordulnak elő. Lakókörnyezetem közbiztonságát jónak tartom. A rendőrség munkatársaival nagyon jó és kölcsönös kapcsolatot építettem ki, ha valamilyen problémám van, telefonon bármikor fordulhatok hozzájuk, amikor a rendőrség kér segítséget, például ha valakit keresnek, bármikor tudok nekik segíteni, mivel ismerem a környezetemben élőket."

Varga Sándor (65) nyugdíjas, Tiszavárkony (Jász-Nagykun-Szolnok megye)

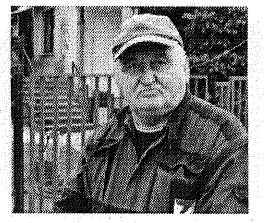

„Nyugdíjasként sok szabadidőm van, előszeretettel járom a községet, így sok mindent látok, hallok. Nyugodt szívvel mondhatom, hogy Tiszavárkony biztonságos település, elenyésző számban történnek lopások, kisebb kihágások. Sokan foglalkoznak gazdálkodással, nagy a külterületen élők lélekszáma, de sem a termés, sem a tanyasiak biztonságára nem lehet panasz. A mezőgazdasági munkálatok idején sem fosztogatnak tolvajok. Időnként egy-egy csibészt elkapnak a kukoricásban vagy a napraforgósban, de az tényleg ritka. Véleményem szerint mind a rendőrség, mind a polgárőrség jól teszi a dolgát, biztonságban érzem itt magam."

Vigyázzon kerékpárjára!

A jó idő beköszöntével egyre többen kerékpároznak, a kétkerekűek azonban felkelthetik a tolvajok figyelmét is. A kerékpárlopáshoz néhány másodperc is elegendő. Kellő óvatossággal és megfelelő védelmi eszközök, módszerek alkalmazásával ezen bűncselekmények jelentős része is megelőzhető.

Tanácsok:

- Ha utcán, lépcsőházban akár rövid időre is őrizetlenül hagyja a biciklit, mindig zárja le azt!
- Lehetőség szerint ne elhagyatott, sötét helyen támassza le a kerékpárt!
- A biciklit tanácsos valamilyen stabil tárgyhoz (pl. kerítéshez, kerékpártárolóhoz) zárni.
- Miután lezárta a járművet, a kosárban, csomagtartón, kormányon se hagyjon semmit!
- A bicikli értékének minimum 10%-át érdemes biztonságos zár vásárlására költeni.
- Használjon többféle zárat - a jobb minőség nagyobb védelmet jelent!
- Jegyezze fel a kerékpár egyedi azonosítására alkalmas ismertetőjegyeit!
- Ha lehetősége van rá, regisztráltassa kerékpárját a „BikeSafe" programban. A rendszer lopás esetén megkönnyíti a felderítést!
- Ha a kerékpárt ellopták, mindenképpen tegyen bejelentést a rendőrségen!

A kerékpár biztonságánál csak a biztonságos kerékpározás a fontosabb!

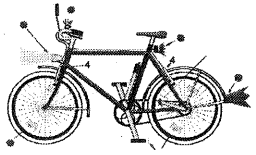

A kerékpár kötelező felszerelései

Vigyázat, vegyszerlopások!

Feltört bungalók, alsóépületek, kisteherautók, milliós károk – ezek jelzik, hogy a vegyszertolvajok ismét akcióba lendültek.

A vegyszerek ára több százezres, de akár **milliós nagyságrendű is lehet.** Egy részük vásárlása engedélyhez, kijuttatása pedig védőfelszerelés alkalmazásához kötött. Mivel ezen szerek **legtöbbje toxikus, mérgező anyag,** így a lopásoknak komoly egészségügyi kockázata is van. A megelőzés érdekében ezeket az anyagokat megfelelő védelemmel ellátott helyiségekben kell tárolni.

Az általános lakás- illetve objektumvédelmi eszközök, lehetőségek hatékonyan fokozzák a biztonságot, és csökkentik a veszélyeztetettséget: ilyen az előerős őrzés, az őrkutyák alkalmazása, riasztó (lehetőleg szabotázsvédett), és jó minőségű (éjjeli felvétel készítésére alkalmas, szintén szabotázsvédett) kamerák beszerzése.

Kiemelt fontosságú az épületek behatolás elleni védelme. Az **elektronikus védelmi eszközökkel** fokozható a **mechanikus védelem.** Nagyobb mennyiségű vegyianyag tárolásánál **távfelügyelettel** kell teljeskörűvé tenni a vegyszerraktár biztonságát.

Hírhedt bűnügyek a tanyavilágban

A múlt század első felében több nagy port kavaró bűncselekménysorozat is történt a vidéki Magyarországon. Ilyen volt a tiszazugi arzénes asszonyok, vagy Tompa és Átokháza (ma Ásotthalom környéke) tanyavilágában „Pipás Pista" esete, aki több emberölés tetteseként vonult be a magyar kriminalisztika történetébe.

Az Alföld egyes részein mindig is akadtak (ma is előfordulnak) olyan kószáló, csavargó életvitelű emberek, akik kis pénzért bármilyen munkát elvállaltak. Ilyen volt a nyomorúságban nevelkedett, analfabéta Pipás Pista is – aki valójában nőnek született, és Rieger Pálné Fődi Viktóriának hívták. Állítása szerint magát férfinak kiadva több munkára és jobb fizetségre számíthatott a tanyasi gazdáknál.

A rendőrség 1932 nyarán kezdett nyomozni egy tíz évvel korábbi haláleset ügyében. A holttest exhumálásakor kiderült, hogy az öngyilkosnak hitt férfit előbb megfojtották, majd felakasztották. A gyilkosságra a felesége adott megbízást Pipás Pistának, aki segítőivel két birkát és 100 liter bort kért. Később több emberöléssel is megvádolták, de csak kettőt sikerült rábizonyítani. 1933-ban kötél általi halálra ítélték, de kegyelemért folyamodott a Kúriához, és végül életfogytig tartó fegyházbüntetést kapott. 1940 októberében halt meg a királyi országos gyűjtőfoghházban.

Pipás Pista

Rieger Pálné

(Bátyi Zoltán: Hóhércsárdás és Veszelka Attila: Pipás Pista c. könyvének felhasználásával)

Fő az óvatosság!

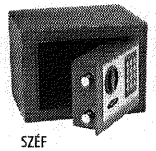

SZÉF

SEGÉLYHÍVÓ TELEFON

Az **idősebbek** koruk vagy fizikai állapotuk, más esetben jóhiszeműségük miatt általában kiszolgáltatottabbak, könnyebben válnak a bűnözők célpontjává. A korosztály sérelmére többségében vagyon elleni bűncselekményt követnek el (lopás, zseblopás, csalás), de sajnos súlyos, erőszakos, életellenes jogsértések is előfordulnak.

Ezen bűncselekmények jelentős része megelőzhető!

A biztonság nagyon sok esetben nem pénz, sokkal inkább óvatosság, odafigyelés kérdése!

Személyi biztonságuk és értékeik védelmében az alábbiakat javasoljuk:

- Legyenek az idegenekkel szemben bizalmatlanok! Ne engedjék be őket az udvarba, lakásba, főleg akkor ne, ha egyedül tartózkodnak otthon!
- Ne váltsanak fel pénzt a lakásukba becsengető idegeneknek!
- Értékeiket, pénzüket tartsák biztonságos helyen!
- Lakásuk ajtaját mindig zárják be!
- Házalóknak ne nyissanak ajtót, lehetőleg ne vásároljanak tőlük!
- Ha egy idegen azzal csenget be, hogy valamilyen szolgáltató vagy az önkormányzat munkatársa és pénzt hozott, ne engedjék be, legyenek vele szemben bizalmatlanok és kellően körültekintőek! A szolgáltatók általában előre egyeztetett időpontban keresik fel az ügyfeleket, és munkatársaiknál nincs készpénzforgalom.
- Amennyiben nagyobb összeget kell bankautomatából vagy pénzintézetből felvenniük, lehetőleg ne egyedül menjenek oda!
- Bankkártyájuk mellett soha ne tárolják annak PIN-kódját!
- Kórházba csak a legszükségesebb dolgaikat vigyék magukkal, nagyobb mennyiségű készpénzt, nagyobb értéket lehetőleg ne!
- Táskájukat nyilvános helyen ne hagyják felügyelet nélkül, és tartsák mindig becsukva!

Lőrincz János (70) nyugdíjas, Nagycsere (Hajdú-Bihar megye)

„Születésem óta tanyán élek, a feleségemmel lakom itt. A fiamék is a közelünkben élnek, és a közeli szomszédokkal is kiváló a kapcsolat, figyelünk egymásra. Néhány éve betörtek hozzánk, a tárolóból különböző szerszámokat, kábelt loptak el. Sajnos az elkövetőket nem sikerült elfogni. Ezt követően megelőzésként riasztót szereltettünk fel, és nagyon figyelünk rá, hogy mindent zárjunk. A körzeti megbízottakkal és a helyi polgárőrökkel is kiváló a kapcsolatunk, sűrűn járőröznek erre, meg szoktuk velük beszélni a környék közbiztonsági helyzetét. Összességében nyugalom és rend van errefelé, de jó lenne, ha mindenki tenne a saját biztonsága érdekében."

Szabó Ferenc (80) nyugdíjas, Győröcske (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye)

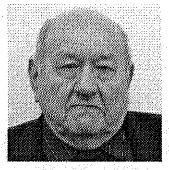

„1963 óta lakunk Győröcskén a feleségemmel, korábban rendőr járőrként dolgoztam. Kicsi ez a település, mindenki ismeri egymást, így gyorsan feltűnik, ha idegen személy fordul meg itt. Sajnos az elmúlt néhány évben több szomszédos ház is kiüresedett, így megnyugtató, hogy a körzeti megbízott és a polgárőrök is gyakrabban járnak erre. Szerencsére ritkán történik itt bűncselekmény, esetleg kisebb lopások fordulnak elő."

Erdélyi Antalné (68) nyugdíjas, Ásotthalom (Csongrád megye)

„Születésemtől fogva tanyán lakom. A csend, amely körülvesz, mindennél többet ér. A közbiztonsággal nagyon meg vagyok elégedve, hiszen a migrációs helyzet miatt megnövekedett a területen portyázó rendőrök száma. A helyi körzeti megbízottak is fokozottan figyelnek a külterületi lakosokra. Én is több esetben kértem már segítséget tőlük, a területen lévő tanyák elhelyezkedésével kapcsolatban pedig én tudok segíteni a rendőröknek. Elmondhatom, hogy a tanácsokkal, amelyeket a rendőrségtől és a polgárőrségtől kapunk, biztonságosabbá tudjuk tenni a lakóházunkat, és mi is nagyobb biztonságban érezzük magunkat."

Házalók

Az üzleten kívüli - vagy köznapi nevén házaló - kereskedés jelenleg is népszerű formája a termékek (szolgáltatások) értékesítésének.

Gyakran járják a vidéket házaló árusok és „iparosok", akik olcsó, de általában nem megfelelő minőségű termékkel (ágynemű, edények, egészségügyi termékek. . .), javítási, szerelési ajánlattal próbálják megkárosítani az embereket. A vásárlók, megrendelők az esetek nagy részében garancia nélküli, használhatatlan, silány minőségű termékeket, szolgáltatásokat kapnak.

Tűzifa értékesítése kapcsán többször fordul elő mérlegelési csalás, amikor jóval kevesebb fát szállítanak ki, mint amennyit kifizettetnek. Ezeknél az ügyeknél nehezítheti a felderítést, hogy a sértettek gyakran későn fordulnak a rendőrséghez. Emellett előfordul, hogy a házalás csak ürügy, hogy bejussanak az otthonokba, megszerezzék a pénzt, értékeket.

Nem érdemes kockáztatni, válasszák inkább a megbízható, garanciával rendelkező termékeket, szolgáltatásokat!

Termények, mezőgazdasági eszközök védelme

A tapasztalatok szerint a jó idő beköszöntével - főleg a nem állandóan lakott tanyákon, hobbikertekben és a mezőgazdasági területeken - megszaporodnak a termény- és kisgéplopások.

A megelőzés érdekében csak olyan gépeket, eszközöket hagyjanak ezeken a helyeken, melyekre belátható időn belül szükségük lesz. A kisgépeket, szivattyúkat használat előtt és után tartsák nehezen hozzáférhető helyen, gondoskodjanak védelmükről! A gépek, berendezések gyári illetve azonosító számát mindig írják fel! Használjanak mozgásérzékelő lámpákat, reflektorokat az épületeken! Érdemes megfontolni megbízható területőrző kutyák tartását is.